

Visbijsluiter

Olifant & Mesvis

Olifant en mesvissen zijn vissen die gebruik maken van een zwak elektronisch veld voor communicatie, ter verdediging en herkenning.

Algemeen

Olifant en mesvissen zijn een aparte groep vissen met specifieke verzorgingseisen.

Varianten

Er zijn diverse soorten olifantsvissen en mesvissen bekend. Olifantsvissen worden nog niet nagekweekt en zijn dus afkomstig uit het wild. Er zijn een aantal soorten mesvissen die worden nagekweekt, en hier is een enkele gouden of albino vorm van bekend.

Van Nature

Olifants vissen en aanverwanten komen met name uit Afrika waar ze leven in donkere beekjes en rivieren. Vandaar ook het zwak elektrische veld, ze kunnen nauwelijks zien. Mesvissen komen van meerdere continenten. Behalve uit Afrika komen ze ook uit Azië en Zuid Amerika.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een aquarium komt heel wat kijken. In de Praktische informatie over 'het tropisch zoetwateraquarium' leest u hoe u dat aan kunt pakken en worden de gebruikte termen nader uitgelegd. De watertemperatuur moet tussen 24 en 26 graden Celsius liggen. Het water moet een pH-waarde (zuurgraad) tussen 6 en 7 hebben en een hardheid tussen 1 en 20 DH. Een waterfilter en verlichting horen tot de basisuitrusting van het aquarium. Mesvissen en olifantsvissen zijn schemeractief maar het is het goed om een vast verlichtingsschema aan te houden. Bovendien hebben eventuele andere soorten en ook de planten licht nodig. Drijfplantjes en andere planten zorgen voor een wat schemerige omgeving zodat het licht niet te fel is. Planten zijn decoratief in het aquarium en bieden de vissen schuilplaatsen. Ook helpen planten om de waterkwaliteit op peil te houden. Houdt met olifantsvissen rekening dat hun slurf afslijt in een te grove scherpe bodem. Voor olifantsvissen dus een fijne zandbodem waar ze in kunnen snuffelen om wormpjes e.d. op te scharrelen. Voor beide soorten geldt dat het aquarium voorzien moet zijn van voldoende schuilplaatsen in de vorm van hout en/of steen partijen. Olifants vissen zijn vaak onverdraagzaam tegenover elkaar dus het beste kunnen we die in oneven aantallen houden zodat de vissen de agressie over elkaar kunnen verdelen. Veel schuilplaatsen helpen daarbij. 2 olifantsvissen in 1 aquarium gaat meestal niet goed omdat er altijd 1 dominant is over de andere en het zwakkere dier niet meer aan eten toekomt en langzaam zal vermageren om uiteindelijk dood te gaan. Bij mesvissen is dat wat minder van toepassing hoewel die ook niet altijd erg verdraagzaam zijn tegenover soortgenoten.

Verzorging en Hanteren

Dagelijks moet u de vissen even bekijken om te zien of ze gezond zijn. Controleer ook de watertemperatuur. Haal elke week losse plantenresten weg. Test geregeld het water met testsetjes die u in de dierenpeciaalzaak kunt kopen. Belangrijk zijn daarbij vooral de zuurgraad (pH), de hardheid en de hoeveelheid ammonium, nitriet en nitraat. Bij een goed werkend filter zijn ammonium en nitriet niet meetbaar aanwezig. Nitraat kan het gemakkelijkst uit het water worden verwijderd door water te verversen. Ververs daarom regelmatig, afhankelijk van de gemeten waterkwaliteit. Een algemene richtlijn voor aquariumvissen is om elke week ongeveer een derde van het water te vervangen. Maak het mechanische deel van het filter regelmatig schoon door te spoelen in het oude aquariumwater. Maak indien nodig de ruiten schoon met een magneetveger, een krabber of filterwatten. Gebruik attributen die voor het aquarium bestemd zijn, zoals een emmer en schepnetje, alleen voor het

aquarium en niet voor andere huishoudelijke activiteiten. Was altijd uw handen nadat u met het aquarium bezig bent geweest. Gebruikt u een hevelslang, zorg er dan voor dat u geen water binnen krijgt. Sommige visziekten zijn ook besmettelijk voor mensen.

Voeding

Olifant en mesvissen eten voornamelijk dierlijk voedsel. Voor olifant vissen kan dit bestaan uit wormachtigen die ze handig van de bodem oplepelen. Watervlooitje gaan ze ook wel achteraan maar daar zijn ze een stuk onhandiger in. Voor mesvissen geldt een ander dieet. De meeste mesvissen eten grof voer zoals alle muggelarven, artemia en ook kleine visjes. Ook daar zijn uitzonderingen op zoals de eigenmannia virescens die uitslatend leeft van kleine waterdiertjes zoals cyclops en bosmiden.

Voortplanting

Het onderscheid tussen mannetjes en vrouwtjes is bijna niet te zien bij mesvissen en olifantsvissen. Van mesvissen zijn wel wat kweekresultaatjes bekend. De afrikaansen mesvis maakt een nest in een hol of onder een stuk hout waar ze ook daadwerkelijk een kuiltje voor graven. 1 van de ouders bewaakt de eieren tot de jongen vrijzwemmen. Olifantsvissen worden nog niet nagekweekt in het aquarium.

Ziekte aan Aandoeningen

Om uw vissen gezond te houden is het erg belangrijk om te zorgen voor een goede waterkwaliteit en goede voeding. Stress kunt u voorkomen door de vissen zoveel mogelijk met rust te laten en een vast dagpatroon aan te houden. Zet geen soorten bij elkaar die elkaar lastigvallen. Tekenen van gezondheidsproblemen zijn een dof of aangetaste huid, geknepen vinnen, een afwijkende lichaamsvorm en een afwijkende manier van zwemmen (bijvoorbeeld schommelend of scheef). Olifant en mesvissen kunnen net als veel andere aquariumvissen, last krijgen van parasieten. Voorbeelden van parasitaire huidaandoeningen zijn witte stip en fluweelziekte. Op de kieuwen kunnen eencelligen en kieuwwormen voorkomen. Deze laatste zetten zich in de kieuwen vast met haakjes, waardoor het weefsel beschadigt en er infecties ontstaan. Ook in de darmen komen parasieten voor, waaronder verschillende wormen en flagellaten. Bacteriën kunnen diverse visziekten veroorzaken. Columnaris ziekte lijdt vooral tot aantasting van de huid en kieuwen en kan zich snel uitbreiden tot een ernstige ziekte. Het is lastig te behandelen. Vissen-TBC wordt veroorzaakt door de bacterie *Mycobacterium marinum*. Deze tast de organen van de vis aan. Bij de mens kan deze bacterie zwemmersgranuloom veroorzaken, een ziekte met huidwondjes waar een lange antibioticumkuur voor nodig is. Vissen-TBC kan ook via bevroren voeding worden overgedragen. Infecties door bacteriën zijn vaak secundair: ze zijn dan een gevolg van verminderde weerstand (bijvoorbeeld door stress), een beschadigde huid of een aantasting van de slijmlaag van de huid door een slechte waterkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is vinrot. Belangrijk is dus om niet alleen de aandoening te verhelpen, maar vooral ook de primaire oorzaak op te sporen en te corrigeren. Vaak kunnen vissen door een snelle behandeling weer herstellen. In de dieren- of aquariumspeciaalzaak kunt u terecht voor algemeen advies over ziekten en mogelijke behandelwijzen. Ook vindt u hier enkele middelen om ziekten te behandelen. Zorg er wel voor dat u lang genoeg doorgaat met behandelen, zodat alle ziekteverwekkers gedood worden. Er zijn in Nederland ook dierenartsen die gespecialiseerd zijn in vissen. Is laboratoriumonderzoek nodig dan kunt u contact opnemen met het visziektenlaboratorium van CVI in Lelystad.

Benodigde Ervaring

Voor het houden van deze visgroep is wel enige ervaring vereist in het houden en verzorgen van een aquarium. Verdiep u in deze vissen welke eisen ze stellen aan het aquarium voordat u tot aanschaf over gaat.

Aanschaf en Kosten

Olifant en mesvissen kunt u kopen bij de aquariumspeciaalzaak. Let er bij het kopen van vissen op dat ze uit schone bakken met gezonde dieren komen. Kies de meest actieve vissen. Let erop dat de vissen een mooie schone huid hebben en niet mager zijn. De pleco algeneter kan met de stekel aan zijn rugvin gaatjes maken in plastic zakken, let dus op bij het vervoeren van de vis. Laat de dieren geleidelijk wennen aan de nieuwe wateromstandigheden, nog beter is het om nieuwe vissen in een quarantainebak te plaatsen. De prijs van een pleco algeneter hangt af van de grootte, reken op enkele tot zo'n vijftien euro per stuk. Andere soorten pleco's zoals de L-nummers kunnen duurder zijn, variërend van vijftien tot meer dan honderd euro per stuk. De opstartkosten van een aquarium hangen af van de grootte van het aquarium en de gewenste techniek. Houd er rekening mee dat u een flink grote bak nodig heeft. Er zijn ook kosten die terugkeren, zoals bijvoorbeeld de aanschaf van voer, testsetjes, filtermateriaal en energie voor verwarming en licht. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als er ziekten in het aquarium ontstaan. Bedenk u van te voren dat sommige van deze dieren behoorlijk groot kunnen worden en of u deze dan kan en wil huisvesten.